

SEMESTER EXAMINATION
SYBLS.LLB (SEM-IV)
POLITICAL SCIENCE-III

Question 1.   Select the correct option given below the questions   Marks 30

1. ----- is mainly concerned with Diplomacy and relations among sovereign states.

- A) International Relations
- B) International Politics
- C) World Politics
- D) Domestic Politics

2. This element of National Power is used to camouflage real foreign policy intentions

- A) Locational Advantage
- B) Ideology
- C) Leadership wisdom
- D) Technological Advancement

3. International politics is anarchic in nature because of the

- A) absence of common police force
- B) participation of non-state entities
- C) presence of terror attacks
- D) absence of common supreme authority

4. The following statement is FALSE about Human Rights NGOs

- A) Mobilization of Public Opinion
- B) Collection of Information
- C) Legal Assistance

D) Use of Force

5. The threat or use of force against the territorial integrity or political independence of any State is , prohibited by ---- of the UN Charter

A) Article 1

B) Article 2(4)

C)Article 6

D) Article 7(2)

6. In ----- method of Settlement of Disputes the role of the Third Party is passive

(A) Mediation

(B) Negotiation

© Arbitration

(D) Good Office.

7. ----- mentioned Two patterns of Balance of power in the book Politics Among Nations

a) Thomas Hobbes

b) Prof Quincy Wright

c) Hans Morgenthau

d)Kenneth Thompson

8. The following is FALSE about UN peacekeeping operation

A) Global partnership

B) Consent of the Parties

C) impartiality

D) Use of force without UNSC authorisation

9.The following is the most relevant about Diplomacy as an element of National Power

(A) Ways to start international business

(B) an idea of domestic politics

(C) Means of waging war

(D) An art of negotiations and conduct of foreign relations by nation states

10. The League of Nations has its origins in the Fourteen Points of US President

A) George Washington

B) Abraham Lincoln

C) Woodrow Wilson

D) Harry S. Truman

11. Cuban Missile Crisis involved

(A) USSR, Germany and Cuba

(B) USSR, France and USA

(C) USSR, Cuba and USA

(D) USSR, USA and China

12. Corfu Channel case is associated with

A) USA and Nicaragua

B) USA & Albania

C) United Kingdom of Great Britain & Northern Ireland & Albania

D) United Kingdom, France, Italy & Japan
v. Germany

13 The New International Economic Order (NIEO) a set of proposals advocated by developing countries to end economic colonialism was adopted by the

A) UN General Assembly

B) WTO

C) IMF

D) GATT

14. The following is TRUE about NATO

(A) a security alliance of North America and Europe

(B) a security alliance of USA and Latin America

(C) Collective defence is at the heart of the Alliance, as set out in Article 5 of the Washington Treaty

(D) Only A&C

15. India's foreign policy neutrality is reflected in

A) NAM

B) Look East policy

C) Gujral Doctrine

D) No First Use Doctrine (NFU)

16. ----- have adopted the Euro as their national currency by virtue of specific monetary agreements with the EU,

(A) Latvia, Luthania , Denmark

(B) Andorra, Monaco, San Marino and the Vatican City

(C) Germany France

(D) France, Italy

17. World Government is a concept of a common.....

(A) Socio-political authority

(B) Social Authority

(C) Economic Body

(D) Political Authority

18. ----- is the global alliance for vaccine distribution

A) Covax

B) ICAN

C) ICBL

D) CEPI

19. India signed the following treaties with her neighbours

A) Indus River water treaty

B) Simla Agreement

C) only A

D) A&B

20. ICJ rendered Advisory Opinion on the following

A) Kosovo's declaration of independence

B) Use of force by USA against Nicaragua

C) Delimitation of North Sea Continental shelf

D) Granting of Diplomatic asylum by Columbia to a Peruvian national in the Colombian embassy in Peru

Question. 2 Answer the following questions in two or three sentences.

Marks 30

1. What is the effectiveness of World Public opinion as a limitation of National Power?
2. What is locational advantage as an element of National Power? Give examples.
3. What is the relationship between the Host State and MNC?
4. What is the role of the UN General Assembly in dealing with the recent Russian Invasion of Ukraine?
5. Who can exercise Veto in the UNSC? What are the grounds for application of enforcement functions by the UNSC?
6. This method of dispute resolution involves only the disputant parties, without recourse to a third-party neutral.
  - a) Identify the pacific settlement of dispute as reflected in the given facts. Name two benefits of this method of settlement?
  - b) Name one reason for the failure of the league of Nations? What was the immediate cause of the 1st World War?
7. What is a Buffer State? Give one example.
8. What are the reasons for the formation of Regional Organizations. Give examples.
9. State three important functions of ILO.
10. What is International law? How cases are decided by ICJ?

प्र.१ योग्य पर्याय निवडून खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

मार्क्स ३०

- १) ----- चा संबंध प्रामुख्याने रजनय आणि सार्वभौम राज्यांतील संबंध यांच्याशी आहे.
- अ) अंतरराष्ट्रीय संबंध ब) अंतरराष्ट्रीय राज्यशास्त्र क) जागतिक राजकारण ड) देशीय राजकारण
- २) हा राष्ट्रीय सामर्थ्याचा घटक खऱ्या परराष्ट्रीय धोरणाचा हेतू लपविण्याचे किंवा फसविण्याचे तंत्र म्हणून वापरला जातो.
- अ) स्थान लाभ ब) विचारप्रणाली क) नेतृत्वाचे शहाणपण ड) प्रगत तंत्रज्ञान
- ३) अंतरराष्ट्रीय राज्यशास्त्र अराजक किंवा स्वैर स्वरूपाचे आहे कारण -----
- अ) सामायिक पोलीस दलाचा अभाव ब) अराज्य घटकांचा सहभाग क) दहशतवादी हल्ले ड) सामायिक सर्वोच्च अधिसत्तेचा अभाव
- ४) मानवाधिकार एनजीओ संबंधी खालील विधान असत्य आहे.
- अ) लोकमतचे एकत्रीकरण ब) माहितीचे संकलन क) कायदेशीर सहाय्य ड) बलाचा वापर
- ५) कोणत्याही राज्याच्या प्रादेशिक एकात्मता आणि राजकीय स्वातंत्र्या विरुद्ध धाकाचा किंवा बलाचा वापर करणे हे युनो सनदेच्या ----- कलमाने प्रतिबंधित केले आहे.
- अ) १ ब) २(४) क) ६ ड) ७(२)
- ६) संघर्ष निवारण्याच्या ----- पद्धतीत तिसरा पक्ष निष्क्रिय असतो.
- अ) मध्यस्थी ब) वाटाघाटी क) लवाद ड) कार्यालयीन सहकार्य
- ७) ----- ने "पोलिटिक्स अमंग नेशन्स" या पुस्तकात सत्ता संतुलनाचे दोन प्रकार सांगितले
- अ) थोमास होब्ज ब) प्रोफे. क्विन्सी राइट क) हेन्स मॉर्गेन्थो ड) केनेथ थोम्पसन
- ८) युनोच्या शांतता प्रस्थापित करण्याच्या कार्याबाबत खालील गोष्ट असत्या आहे.
- अ) जागतिक भागीदारी ब) संबधित राज्याची संमती क) निःपक्षपातीपणा ड) यु.एन.एस.सी. च्या अधिमान्यते शिवाय बलाचा वापर
- ९) खालील पैकी ----- हे विधान राष्ट्रीय सामर्थ्याचा घटक असलेल्या राजनयाशी अधिक समर्पक आहे.

अ) अंतरराष्ट्रीय व्यवसाय सुरु करण्याचा मार्ग ब) देशीय राजकारणाची कल्पना क) युद्ध सुरु करण्याचे साधन ड) वाटाघाटी करण्याची आणि परराष्ट्रीय संबंध प्रस्थापित करण्याची राष्ट्र राज्यांची एक कला

१०) राष्ट्रसंघाचे मूळ ----- राष्ट्राध्यक्षाने सांगितलेल्या चौदा मुद्द्यामध्ये आहे.

अ) जॉर्ज वॉशिंग्टन ब) अब्राहम लिंकन क) वूड्रो विल्सन ड) हॅरी एस. ट्रुमन

११) क्युबेन क्षेपणअस्त्र संकट ----- शी संबंधित आहे.

अ) यु.एस.एस.आर., जर्मनी, क्युबा ब) यु.एस.एस.आर., फ्रांस, यु.एस.ए. क) यु.एस.एस.आर., क्युबा, यु.एस.ए. ड) यु.एस.एस.आर., यु.एस.ए., चायना

१२) कोफू चानेल केस ----- संबंधित आहे.

अ) यु.एस.ए. आणि निकार्गु ब) यु.एस.ए. आणि अल्बानिया क) यु.के., उ.आयर्लंड आणि अल्बानिया ड) यु.के., फ्रांस, इटली आणि जपान वी. जर्मनी

१३) आर्थिक वसाहतवादाचा शेवट करण्यासाठी विकसनशील राष्ट्रांनी समर्थन केलेल्या नवीन अंतरराष्ट्रीय आर्थिक व्यवस्थेच्या प्रस्तावाचा स्वीकार ----- केला.

अ) युनो ची महासभा ब) जागतिक व्यापार संघटना क) अंतरराष्ट्रीय नाणेनोधी ड) गॅट

१४) नाटो संबधी खालील विधान सत्य आहे.

अ) उ. अमेरिका आणि युरोप ची सुरक्षा आघाडी ब) उ. अमेरिका आणि लॅटीन अमेरिकेची सुरक्षा आघाडी क) वॉशिंग्टन तहाच्या ५ व्या कलमाप्रमाणे सामुहिक सुरक्षा हा आघाडीचा आत्मा ड) केवळ अ आणि क

१५) भारताच्या तटस्ततेचे परराष्ट्रीय धोरण ----- मध्ये व्यक्त होते.

अ) नाम ब) पूर्व दृष्टी धोरण क) गुजराल तत्व ड) प्रथम न वापराचे तत्व (एनएफयु)

१६) युरोप संघासोबत विशिष्ट आर्थिक करार करून ----- ने युरो चा राष्ट्रीय चलन म्हणून स्वीकार केला.

अ) लात्विया, लुथानिया, डेन्मार्क ब) आंडोरा, मोनेको आणि व्हॅटीकन सिटी क) जर्मनी, फ्रांस ड) फ्रांस इटली

१७) जागतिक शासन हि सामाईक ----- ची संकल्पना आहे.

अ) राजकीय अधिसत्ता ब) सामाजिक अधिसत्ता क) आर्थिक समूह ड) राजकीय अधिसत्ता

१८) ----- हि लस वितरणा साठीची जागतिक आघाडी आहे.

अ) कोर्वेक्स ब) आय.सी.ए.एन. क) आय.सी.बी.एल. ड) सी.इ.पि.आय.

१९) भारताने शेजारील राष्ट्रांबरोबर खालील पैकी ----- संधी वर स्वाक्षरी केली.

अ) इंडस रीव्हर वॉटर ट्रीटी ब) सिमला करार क) केवळ अ ड) अ आणि ब

२०) आय. सी. जे. ने खालील बाबतीत सल्ला तथा मत दिले.

अ) कोसोवाचा स्वातंत्र्याचा जाहीरनामा ब) यु.एस.ए.चा निकार्गो विरुद्ध बळाचा वापर क) उत्तर समुद्राच्या

खंडीय सीमा निश्चित करणे ड) कोलंबियाने पेरू राज्याला राजनयिक आश्रयस्थान देण्यासाठी पेरू मध्ये

कोलंबियन दूतावासास मंजूरी देणे

प्र. २ खालील प्रश्नांची उत्तरे दोन ते तीन वाक्यात लिहा.

३० मार्क्स

- १) राष्ट्रीय सामर्थ्यावरील मर्यादा म्हणून जागतिक लोकमताचा प्रभाव काय आहे?
- २) राष्ट्रीय सामर्थ्याचा घटक म्हणून राज्याच्या स्थानाचा लाभ काय आहे? उदाहरण लिहा.
- ३) यजमान देश आणि बहुराष्ट्रीय कंपन्या यांतील संबंध काय आहे?
- ४) रशियाच्या युक्रेन वरील आक्रमणाबाबत युनोच्या महासभेची भूमिका काय आहे?
- ५) युनो सुरक्षा परिषदेत नकाराधिकार कोण वापरू शकतो? युनो सुरक्षा परिषद कोणत्या आधारावर बलप्रयोगच्या अंमलबजावणीचे कार्य करते?
- ६) या संघर्ष निवारण्याच्या पद्धतीत केवळ विवादित देशाच सहभागी असतात. तिसऱ्या पक्षाच्या मदती शिवाय वाद मिटवतात.
अ) वरील उताऱ्यात व्यक्त होणारी शांततामय संघर्ष निवारण्याची पद्धत ओळखा. दोन फायदे लिहा.
ब) राष्ट्रसंघाच्या अपयशाचे एक कारण लिहा. पहिल्या महायुद्धाचे तत्कालीन कारण लिहा.
- ७) बफर राज्ये म्हणजे काय? एक उदाहरण लिहा.
- ८) प्रादेशिक संघटना स्थापन होण्याची करणे काय आहेत? उदाहरण लिहा.
- ९) अंतरराष्ट्रीय कामगार संघटनेची तीन प्रमुख कार्ये लिहा.
- १०) अंतरराष्ट्रीय कायदा म्हणजे काय? अंतरराष्ट्रीय न्यायालया मार्फत दावे कसे निकाली कढले जातात?